

ΤΡΙΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ

προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων σχετικά με την ανάθεση έργου στην Aegean Motorway A.E.

του Κωνσταντίνου Δεληγιάννη

Μέλος Εθελοντικής Ομάδας Δράσης Ν. Πιερίας

Η κυβέρνηση ασκεί κακή οικονομική διαχείριση και εμείς οι πολίτες πρέπει να το πληρώσουμε: Οχι ευχαριστώ!!!

Οι πολιτικά δεσμευτικές δηλώσεις της κυβέρνησης ήταν και εξακολουθούν να είναι: Οι ιδιωτικοποιήσεις οδηγούν σε περισσότερο ανταγωνισμό, οι κοινότητες και οι δήμοι ανακουφίζονται οικονομικά, οι τιμές πέφτουν, δημιουργούνται νέες θέσεις εργασίας, η υποδομή λειτουργεί καλύτερα, οι πολίτες εξυπηρετούνται καλύτερα, οι επενδύσεις αυξάνονται και το περιβάλλον προστατεύεται.

Πάνω απ' όλα, όμως, η ιδιωτικοποίηση απαλλάσσει το κράτος από τα χρέη. Γι' αυτό το λόγο υπάρχει μάλιστα ένα παγκόσμιο χρηματοοικονομικό μέσο σύμπραξης δημοσίου και ιδιωτικού τομέα ονόματι Public Private Partnership (PPP).

Στο πλαίσιο του PPP, οι ιδιωτικοί επενδυτές (π.χ. Aegean Motorway A.E.) δεν αναλαμβάνουν μόνο –όπως γινόταν έως τώρα- την αποκατάσταση ή την κατασκευή ενός αυτοκινητόδρομου (ή σχολείου, δημαρχείου, νοσοκομείου ή φυλακής), αλλά και τον σχεδιασμό και τη χρηματοδότηση καθώς και την μακροπρόθεσμη λειτουργία του. Σε ανταπόδοση, το κράτος πληρώνει ενοίκιο για 30 χρόνια.

Σύμφωνα με την κυβέρνηση, όταν ένας ιδιωτικός επενδυτής σχεδιάζει, κατασκευάζει, χρηματοδοτεί και λειτουργεί έναν νέο αυτοκινητόδρομο μειώνεται το δημόσιο χρέος και συνεπώς η επιβάρυνση των φορολογούμενων.

Ωστόσο η οικονομική πραγματικότητα είναι διαφορετική.

Οι επιβαρύνσεις των φορολογούμενων τουλάχιστον διπλασιάζονται και στο τέλος το χρέος παραμένει ακόμη στο κράτος και τους πολίτες.

Η ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΕΞΗΣ: Οι ιδιωτικοί επενδυτές του PPP δανείζονται ένα μεγάλο μέρος του ποσού της επένδυσης από τις τράπεζες και πρέπει να πληρώσουν γι' αυτό τόκους. Ωστόσο, όπως και κάθε εκμισθωτής, δεν πληρώνουν οι ίδιοι τους τόκους, αλλά τους προσθέτουν στο ποσό του ενοικίου. Γι' αυτό το λόγο, τους ιδιωτικούς επενδυτές δεν τους ενδιαφέρει εάν πληρώνουν υψηλότερο επιτόκιο στις τράπεζες, απ' ότι θα έκανε το πιο φερέγγυο κράτος, εάν είχε πάρει το δάνειο. Εάν λοιπόν συνεχίσει να μην έχει χρήματα το κράτος, στο οποίο συμβάλλουν και τα υπερβολικά υψηλά ενοίκια των έργων PPP, θα πρέπει

να χρηματοδοτήσει την πληρωμή των ενοικίων και πάλι με δανεισμό και να πληρώσει τους σχετικούς τόκους.

Στην αύξηση του ενοικίου συμβάλλουν επίσης και τα υπέρογκα έξοδα της «ειδιοκρατίας» (σύμβουλοι, οικονομικοί ελεγκτές, δικηγόροι), δηλαδή τα έξοδα για παροχή συμβουλών, γνωμοδοτήσεων και για την δαπανηρή σύναψη συμβολαίων, τα οποία προστατεύουν τους ιδιωτικούς επενδυτές από κάθε πιθανό κίνδυνο. Σε αυτά τα έξοδα έρχονται να προστεθούν και οι δαπάνες για την σύσταση εταιριών διαχείρισης του έργου, θυγατρικών και υπεργολαβιών, στις οποίες η ευθύνη θα πηγαينوέρχεται μέχρι να χαθεί. Το τυπικό PPP είναι βαθιά περιπλεγμένο σε μια ζούγκλα ύποπτων πλεγμάτων από συμβάσεις και χρηματοδοτήσεις. Μια ζούγκλα, η οποία επισκιάζει μακράν την κρατική γραφειοκρατία, την οποία επικρίνουν οι υποστηρικτές των ιδιωτικοποιήσεων.

Δεν γνωρίζουν ούτε καν τα κοινοβούλια και οι ίδιοι οι βουλευτές

Ο λόγος που οι συμβάσεις των έργων του PPP (π.χ. της Aegean Motorway A.E.) είναι τόσο εκτενείς και σύνθετες, είναι επειδή οι επενδυτές δεν θέλουν σε καμία περίπτωση να αναλάβουν ευθύνες και επενδυτικούς κινδύνους. Τα νομικίστικα τεχνάσματα, με τα οποία παρακάμπτουν όχι μόνο την κοινή λογική, αλλά και τον Αστικό Κώδικα, θεωρούνται ως επτασφράγιστα επαγγελματικά μυστικά. Γι' αυτό το λόγο, δεν γνωρίζουν ούτε καν τα κοινοβούλια, τι ακριβώς συμβαίνει με τις λεγόμενες «συμπράξεις». Μόνο οι ανώτατοι κρατικοί υπάλληλοι που υπογράφουν έχουν γνώση των πραγμάτων αλλά και γι αυτούς δεν μπορούμε να είμαστε σίγουροι κατά πόσο γνωρίζουν πραγματικά τι συμβαίνει.

Η κυβέρνηση παραδίδει μεγάλα έργα σε ιδιωτικούς επενδυτές, ξεπουλώντας με αυτό τον τρόπο την κοινή ωφέλειά μας, τα προσωπικά στοιχεία μας, τα θεμελιώδη δικαιώματά μας για την ζωή, την υγεία και την παιδεία. Οι επενδυτές PPP κρύβονται πίσω από ανώνυμα και δαιδαλώδη νομικά κατασκευάσματα, προσπαθώντας να κρατήσουν μυστικές τις ροές χρημάτων και τα κέρδη τους. Οι οικονομικές υποχρεώσεις του κράτους και των δήμων μεταπωλούνται χωρίς δημοκρατικό έλεγχο σε άγνωστους χρηματοοικονομικούς παράγοντες. Η κυβέρνηση αναλαμβάνει μακροπρόθεσμες υποχρεώσεις, οι οποίες αποκρύβονται όχι μόνο από τους πολίτες, αλλά ακόμη και από τα κοινοβούλια. Τέτοιες πρακτικές δεν αξίζουν σε μια δημοκρατία και απέναντι στους πολίτες. Αυτή η φαυλότητα πρέπει να σταματήσει!

Στόχος της «ιδιωτικοποίησης» που επικρατεί και προωθεί η κυβέρνηση δεν είναι να φροντίζουν οι πολίτες τους εαυτούς τους ανεξάρτητα από το κράτος, να συνεργάζονται αυτόνομα. «Ιδιωτικοποίηση» σημαίνει, στην πράξη, μονόπλευρη ανάληψη εξουσίας από μεγάλες επιχειρήσεις και επενδυτές σε βάρος των πολιτών και του κράτους.

Ευχαριστούμε, καταλάβαμε!

Και η κυβέρνηση συνεχίζει να μας λέει ότι με την ιδιωτικοποίηση PPP όλα θα πάν καλύτερα. Ευχαριστούμε, καταλάβαμε! Μπορεί να μένουμε άναυδοι με όσα συμβαίνουν γύρω μας, σίγουρα όμως δεν είμαστε αβοήθητοι. Εμείς οι απλοί πολίτες μπορούμε να παρακολουθήσουμε τις παγκόσμιες εξελίξεις και στον τομέα αυτό. Οι κυβερνητικοί παράγοντες και οι σύμβουλοί τους γιατί άραγε να αδυνατούν; Στις ΗΠΑ, αρμόδιες οικονομικές υπηρεσίες και μια σειρά δικαστηρίων αναγνώρισαν και αποφάσισαν ότι το μοντέλο ιδιωτικοποίησης Cross Boarder Leasing (CBL) δεν είναι τίποτα άλλο από μια «βρόμικη εικονική συναλλαγή». Το μοντέλο ιδιωτικοποίησης PPP παρουσιάζει παρόμοια χαρακτηριστικά και δομές με αυτό της CBL.

Κρατικοποίηση: Μπορεί να το δούμε και αυτό!

Προκαλεί ενδιαφέρον το γεγονός ότι στο Ηνωμένο Βασίλειο που είναι η ευρωπαϊκή χώρα-υπόδειγμα των μοντέλων ιδιωτικοποίησης PPP έχουν αποτύχει σχεδόν όλα τα έργα. Το αποτέλεσμα είναι η αντίστροφη πορεία, δηλαδή κρατικοποίηση των αποτυχημένων έργων σε βάρος του κοινωνικού συνόλου και όλων των πολιτών. Γνωρίζεις τώρα κυβέρνηση τι σε περιμένει! Ίσως όμως βρεθεί και κάποιος ιδιωτικός επενδυτής PPP, ο οποίος θα αγοράσει την κυβέρνηση με μια σύμβαση PPP, ενώ η κυβέρνηση από την άλλη θα πληρώνει ενοίκιο στον ιδιωτικό επενδυτή και θα απαλλάσσεται της ευθύνης. Μπορεί να γίνει και αυτό!

3 Ερωτήματα προς τον Υπουργό Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων:

1. Βάσει ποίων μελετών αποδοτικότητας διαπιστώθηκε ότι ο σχεδιασμός, η κατασκευή, η χρηματοδότηση και η λειτουργία του έργου Μαλιακός-Κλειδί από την Aegean Motorway A.E. επιβαρύνει οικονομικά λιγότερο το κράτος και τους πολίτες;
2. Πώς μπορούμε, εμείς οι πολίτες της Πιερίας να πληροφορηθούμε περισσότερα για αυτές τις μελέτες αποδοτικότητας;
3. Ποιες στρατηγικές διαχείρισης κινδύνων έχουν καταρτιστεί και συμπεριληφθεί στις νομικές πράξεις προκειμένου να προστατευτούν οι πολίτες και η κοινωνία από μελλοντικούς κινδύνους αυτού του έργου (πτώχευση της Aegean Motorway A.E.);

Σας ευχαριστούμε για τις απαντήσεις σας.

Κωνσταντίνος Δεληγιάννης

Βιβλιογραφία:

Werner Ruegemer «Ακρίδες» στον δημόσιο τομέα

Public Private Partnership- Ανατομία ενός παγκόσμιου χρηματοοικονομικού μέσου

Transcript Verlag 2008